

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

60. Olavs Aatholicus fidem Catholicam magis probabilem censet, quàm suam sectam, hanc tamen idcirco nondum deserere tenetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

eo voto, non tenetur ad eam partem, de quâ dubitat. Cùm ergo Nymphodora certa sit de voto Virginitatis, dubitet autem de perpetuâ castitate, si hoc dubium ante lapsum illi incidisset, ita secum statuere potuisset: Si, quod Deus avertat, Virginitatem meam deperderem, vi huius dubij non tenerer ad perpetuam castitatem. Ergo etiam iam post deperditam Virginitatem potest similiter secum statuere & iudicare. Atque ex his patet ad rationem in oppositum.

LX. *Olaus acatholicus tum ex conuersatione cum orthodoxis, tum ex lectione libellorum controuersiticorum eò deuenit, vt Catholica fides magis ei probabilis videatur, quàm sua, & tamen in sectâ suâ perstat. Queritur. Vtrum rectè?*

Videtur malè hoc facere. Ita Bannez 2. 2. q. 10. art. 1. d. 3. conclus. 3. & 4. Ledesma, alij. Quia in medio ad salutem necessario oportet nos viam ingredi securiorem, ne pereûdi periculo exponamur, id quod maximè vrget in articulo mortis, vbi tempus rem examinandi nullum superest, vt censet Thom. Sanchez. L. 2. in Detal. c. 1. n. 6. Confirmatur. Quia *licere cuilibet sequi probabilem relictâ probabiliore*, non est intelligendum de opinione probabili facti, sed juris, vt contingit, cum hominem à longè conspicias probabiliter feram esse ratus; licet enim æquè probabile sit, feram esse, ac hominem, non ta-

men probabile est, posse te sagittam in illam emittere; siquidem prior probabilitas est facti, non juris. Ita in proposito casu, etsi probabilius sit, propositam tibi fidem esse meliorem, probabile tamen haud est, posse te adhuc sectæ adherere tuæ, & fidem respuere.

Resp. Olaus benefacere, & tam in articulo mortis, quàm extra hunc non teneti ad amplectendam fidem, donec euidenter credibilitas huius ostendatur. Ita Palao Tr. 4. D. 7. pun. 12. n. 13. & apud hunc alij. Ratio est, quia nisi Olaus de falsitate erroris sui, & veritate fidei Catholicæ amplectendæ conuincatur, non tenetur credere, sed tantùm potest credere; ad inducendam enim obligationem assentiendi fidei Catholicæ oportet Olaus ita cognoscere eam creditu dignam esse, vt secta contraria penitus creditu indigna appareat, aliàs deserere hanc non tenebitur; & consequenter nec fidei Cathol. se adiungere. Unde pulchrè S. Thomas 2. 2. q. 1. art. 4. ad 2. sic ait: *ea, quæ subsunt fidei, dupliciter considerari possunt. Vno modo in speciali (siue secundum propriam materiam) & sic non possunt simul esse visa & credita. Alio modo in generali, scilicet sub communi ratione credibilis, & sic sunt visa (seu euidenter cognita) ab eo, qui credit. Non enim crederet, nisi videret, ea esse credenda vel propter euidentiam signorum, vel propter aliquid huiusmodi. Quæ verba S. Doctoris planè vim*

vim

vim habent generalis dogmatis, nullum scilicet credere saltem teneri sine euidencia credibilitatis; qualem euidentiam non habet Olaus, dum præcisè iudicat nostram Religionem suâ sectâ esse probabiliorem, cum, ut sic, adhuc intra merissimam probabilitatem hæreat. Quare P. Adamus Tanner *Tom. 3. D. 1. q. 2. dub. 2. assert. 3.* iure merito affirmat, hanc resolutionem nostram esse expressam doctrinam Angelici Doctoris, testaturque, eam tenere comuniter Discipulos S. Thomæ.

Ad rationem in contrarium dicimus, sufficere nos viam eligere probabilem ad salutem, cum in magis etiam probabili error latere possit, ut proinde argumentum hoc nec in articulo mortis urgeat.

Ad confirmationem fatemur, ex probabilitate facti frequenter non sequi probabilitatem iuris, tunc scilicet quando probabilitas iuris in probabilitate facti non fundatur, uti fit in casu allato: secus, quando probabilitas iuris fundatur in probabilitate facti, sicuti accidit in exemplo. Est mihi probabile, pallium, quod possideo, esse meum; probabilius tamen iudico, esse tuum; in hoc casu non teneor relinquere tibi, sed possidere securè possum. Ita in præsentis probabile est Olao, veram esse suam religionem, licet oppositum sit probabilius; non igitur obligari videtur ad errorem deserendum. Quod verò in articulo mortis

non suppetat amplius tempus, hoc non inducit obligationem deserendi securam viam, & amplectendi securiorem. Interim Olaus, si vita ipsi prorogatur, inquirere ulterius, & à Deo lumen petere tenetur, quo credibilitatem fidei Catholicæ euidenter cognoscat; quod si negligat, peccat contra fidem, cùm non adhibeat media ad implendū fidei præceptum, vt post Suarez & alios rectè notat Coninck, D. 14. de fide. n. 213. & 230.

LXI. *Opilius rusticus 60. iam annorum apprehenditur in confessionali nescire prorsus Mysteriorum SS. Trinitatis, & Incarnationis. Queritur. An ideo peccarit mortaliter? & quid cum eo faciat Confessarius, si præsertim Opilius adeò rudis sit, vt post laboriosam instructionem mysteria illa nec capere possit?*

Videtur peccasse mortaliter, & non absolvendus, antequàm prædicta mysteria addiscat. Tum quia ex communi Theolog. omnes Christiani tenentur credere necessitate præcepti omnes articulos, qui in vulgato Apostolorum symbolo continentur saltem quoad substantiam. Tum quia explicita fides in Christum iuxta multos AA. post Evangelium sufficienter promulgatum in adultis necessaria est necessitate mediæ ad gratiam & gloriam obtinendam.

Resp. Opiliū non peccasse, & absolvi posse ab alijs peccatis absq; repetitione præteritarū

con-